

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112225834
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112225834.4

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivce Čelkovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 27C/306/2012-119 zo dňa 5. decembra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Trenčíne, v konaní vedenom pod sp. zn. 49Er 78/2011, pretože nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol dňa 16.07.2013 rozsudkom č. k. 27C/306/2012-25 tak, že návrh zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č. k. 8Co/114/2014-72 zo dňa 06.08.2014 predmetný rozsudok súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 27.11.2014 žalobca zaslal súdu prvého stupňa návrhy na zrušenie vytyčeného termínu pojednávania na deň 05.12.2014 z dôvodu návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ a § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. s tým, že trvá na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 05.12.2014 návrhy žalobcu na prerušenie konania zamietol. Konštatoval, že návrh na prerušenie konania, sám osebe nie je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania. Termín pojednávania bol žalobcovi známy od 18.11.2014 a jeho právnomu zástupcovi známy 30.10.2014, tento nebol zrušený a žalobca a jeho právny zástupca tak mali reálnu možnosť zúčastniť sa na tomto pojednávaní. Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 17.01.2011 bola súdnym exekútorom na Okresný súd Trenčín doručená žiadosť o udelenie poverenia vo veci, vedenej na jeho exekútorskom úrade pod sp. zn. EX 17905/2010 v prospech oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., proti povinnému: R., na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., zo dňa 29.09.2010, sp. zn. SR 08698/10. Okresný súd Trenčín dňa 17.02.2011 vo veci rozhodol uznesením č. k. 49Er/78/2011-10, ktorým žiadosť exekútora o vydanie poverenia zamietol z dôvodu, že rozsudok rozhodcovského súdu nie je spôsobilým exekučným titulom. Na návrh žalobcu, ktorý ako dôkaz na podporu svojich tvrdení o vzniku priesťahov konaní navrhol pripojenie súdneho spisu exekučného súdu, pre vymoženie pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: XXXXXXXXXX, súd vlastným šetrením zistil, že ide o spis Okresného súdu Trenčín sp. zn. 49Er/78/2011 a tento si pripojil. Z uvedeného

spisového materiálu mal preukázané, že tunajší súd o žiadosti súdneho exekútora rozhodol 31 dní po jej doručení, a preto tvrdenia žalobcu o nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Trenčín, že o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia rozhodol 28.04.2011, nie sú pravdivé. Pretože žalobca si v konaní uplatňoval náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vzniknutej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín, súd prvého stupňa v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. zisťoval existenciu skutočnosti, ktorá zakladá objektívnu zodpovednosť štátu za vznik škody a ktoré musia byť splnené súčasne: 1/ nesprávny úradný postup pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora, 2/ vznik škody a 3/ príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. S poukazom na § 44 ods. 2 a § 41 ods. 2 písm. d/ Ex.por. účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia, súd prvého stupňa uzavrel, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia sa vzťahuje len na situáciu, kedy súd poverenie ne exekúciu vydá a nie aj na prípady, kedy súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Nevzťahuje sa ani na situáciu, keď rozhoduje o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na základe exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c /, d / Ex. por. . Takýmito exekučnými titulmi sú v zmysle § 41 ods. 2 písm. d/ Ex. por. aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmiery nimi schválené. Z tohto pohľadu potom nemožno konštatovať žiadne porušenie lehoty na rozhodnutie, keďže súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uviedol, že existenciu zbytočných prietahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Na skutkový stav aplikoval § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku účinného v rozhodnom období, § 3 ods. 1 písm. d), § 3 ods. 2, § 9 ods. 1, 2 a § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Keďže nezistil nesprávny úradný postup (existenciu prietahov v predmetnom exekučnom konaní), ani vznik škody či existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou, uzavrel, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal vznik ani výšku majetkovej škody a, že rozhodnutie v exekučnom konaní nezasiahlo do práv žalobcu v takej miere, aby bolo na mieste priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pretože neboli splnené zákonom vyžadované podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z., návrh na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Rozhodnutie o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov nepriznal, lebo mu preukázateľne žiadne nevznikli, ani si žiadne neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadaval o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré

neprípúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulom udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnuť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č.1/2014, ktorým je jednoznačne preukázané že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku vo výške určenej posudkom. V súvislosti s tvrdeniami uvedenými v žalobe žalobca zdôraznil, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom na vznik škody a jej príčinnú súvislosť. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p..

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Žalobca v odvolaní namietal, že v konečnom rozhodnutí vo veci (v rozsudku) rozhodol súd prvého stupňa aj o zamietnutí návrhov na prerušenie konania, resp. že o týchto bolo potrebné rozhodnúť samostatným uznesením. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, nebolo právoplatné a jeho vydaním súd prvého stupňa predbehol účinky jeho právoplatnosti. Takého správanie súdu prvého stupňa zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Odvolačný súd vyhodnotil túto námietku žalobcu ako nedôvodnú. Rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania je rozhodnutie o procesnom návrhu účastníka konania a nie je rozhodnutím vo veci samej. Aj v prípade, že sa súd prvého stupňa s procesným návrhom žalobcu vysporiadal v konečnom rozhodnutí samostatným výrokom rozsudku, má výrok obsahujúci rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania vždy účinky uznesenia. V danej veci rozhodoval súd prvého stupňa o návrhu žalobcu na prerušenie konania samostatným uznesením, proti ktorému podal žalobca aj samostatné odvolanie. Pre úplnosť odvolačný súd uvádza, že v prípade existencie podmienok pre prerušenie konania podľa § 109 O.s.p., by zamietavé rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania bolo dôvodom nielen zrušenia tohto rozhodnutia, ale aj rozhodnutia o veci samej, nakoľko o veci samej rozhodol súd prvého stupňa v čase, keď uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nebolo právoplatné.

Preskúmaním obsahu spisu odvolačný súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku žalobu zamietol a žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnosti odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.)

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolačný súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm.

a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolačný súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolačný súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Opätovná námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.. Jej dôvodnosť posudzuje odvolačný súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pôvodne pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Trenčín JUDr. Ing. Miroslavovi Mandákovovi. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č. k. 17NcC/121/2012-9 zo dňa 18.10.2012 rozhodol, že tento sudca nie je z prejednávania a rozhodovania veci vylúčený. Pokynom

č. 44/13, Spr. 645/2013, bola vec náhodným výberom elektronickou podateľňou pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Ivete Sopkovej, ktorá ako zákonná sudkyňa vec prejedнала a rozhodla. Otázkou vylúčenia zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania vecí sa ako odvolacím dôvodom odvolací súd už opakovane zaoberal v predchádzajúcom odvolacom konaní sp. zn. 8Co/114/2014. Odvolací súd preskúmal dôvodnosť žalobcom uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu a dospel k záveru, že na strane zákonnej sudkyne nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ju v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Z obsahu spisu vyplýva, že v exekučnej veci sp.zn. 49Er/78/2011 vedenej na Okresnom súde Trenčín nebola JUDr. Iveta Sopková zákonnou sudkyňou. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tejto sudkyne a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Odvolací súd zdôrazňuje, že dôvodom na pochybnosti o nezaújatosti namietanej sudkyne nemôžu byť úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, pretože táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietanej sudkyne k účastníkom a k prejednávanej veci, ktorá by bola spôsobilá ovplyvniť jej nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil opätovne uplatnenú odvolaciu námietku žalobcu ako nedôvodnú. Navyiac za situácie, že o ústavnej sťažnosti žalobcu rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením č. k. I. ÚS 280/2012-9 zo dňa 04.06.2013, je námietka zaujatosti vznesená žalobcom z tých istých dôvodov účelová so snahou žalobcu predlžovať konanie námietkou, ktorej bezdôvodnosť bola v konaní posudzovaná nadriadeným a odvolacím súdom.

Súd prvého stupňa v zmysle § 115 ods. 1 O.s.p. nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie na deň 05.12.2014, na ktorom vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi. Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 O.s.p.. Súd prvého stupňa dňa riadne doručil žalobu žalovanému. Žalovaný sa k žalobe vyjadril a toto vyjadrenie bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené dňa 24.11.2014. Poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vykonal súd prvého stupňa písomne a toto doručil právnenému zástupcovi žalobcu a žalovanému spolu s predvolaním na pojednávanie dňa 05.12.2014. Žalovaný, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania, odkázal na svoje písomné vyjadrenie vo veci. Právny zástupca žalobcu sa z neúčasti neospravedlnil, navrhol zrušenie pojednávania a spolu s týmto podaním podal návrhy na prerušenie konania zo dňa 27.11.2014. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 05.12.2014 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré súd prvého stupňa vykonal a oboznámil na pojednávaní dňa 05.12.2014. V tomto smere nie

je tvrdenie žalobcu pravdivé. Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p.. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p. . Na strane právneho zástupcu žalobcu absentoval dôležitý dôvod, pre ktorý by bol súd prvého stupňa povinný pojednávanie dňa 05.12.2014 zrušiť alebo odročiť. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17NcC/121/2012-9 zo dňa 18.10.2012 o nevyhlásení zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania veci a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Co/114/2014 , boli účastníkom konania riadne doručené. Tieto vykonateľné uznesenia sú v ďalších štádiách konania pre súd prvého stupňa záväzné a súd prvého stupňa bol povinný v prejednávaní veci ďalej konať v súlade so svojou povinnosťou podľa § 1 ods. 1 O.s.p. aj napriek tomu, že žalobca prípadne podal ďalšiu ústavnú sťažnosť. K odkladu vykonateľnosti sťažnosťou napadnutého uznesenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky nedošlo. Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti žalobcu rozhodol uznesením tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde). V čase pojednávania dňa 05.12.2014 na strane žalobcu a ani jeho právneho zástupcu neexistoval dôvod na zrušenie pojednávania a prerušenie konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávanie riadne predvolaný so zachovaním 5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávania zúčastniť sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodený znak ospravedlnitosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednávania veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p.. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nesplnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Napriek vyššie uvedenému odvolací súd vo vzťahu k žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu prekročenia právomocí exekučného súdu považuje za potrebné uviesť, že exekučným titulom, na základe ktorého sa žalobca domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z

ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ (napr. rozhodnutie z 06.10.2009 „Asturcom“). V tomto smere odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, pričom uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Podľa uznesenia NS SR zo dňa 11.03.2013 sp. zn. 3 Cdo 50/2012, pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc.

Odvolací súd v tomto prípade zdôrazňuje, že zo znenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehotu 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora stanovuje zákon na poverenie exekútora na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok a ustálená súdna prax usmerňuje exekučné súdy pred vydaním poverenia materiálne preskúmať, či neexistuje právna nedovolenosť alebo rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu. V prípade materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu je vo všeobecnosti 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, keďže spotrebiteľské právo je jedno z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví súkromného práva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú aj právne predpisy na úrovni Európskeho spoločenstva vrátane judikatúry Súdneho dvora EÚ. A práve preto zákon nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia ani na zastavenie exekučného konania. Z jazykového, gramatického výkladu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákonodarca nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Ak bolo jeho zámerom, aby sa lehota 15 dní vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku teda s použitím slova „rozhodne.“ Z uvedených viacerých druhov výkladov zákona (gramatický, jazykový, účelový) vyplýva, že je nesprávny výklad žalobcu, podľa ktorého je zákonom daná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia do 15 dní od doručenia takej žiadosti.

Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že čo sa týka nesprávneho úradného postupu v dôsledku prieťahov v exekučnom konaní, je nutné konštatovať, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní určuje Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať

o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Napriek tomu súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR (I ÚS 27/02, IÚS 197/03, I ÚS 38/04), podľa ktorej dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postupom dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významným prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že dobu od podania žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia súdu o tejto žiadosti nemožno považovať za prieťahy v konaní, ktoré by mohli viesť k vzniku uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, ani za rozhodnutie v lehote, ktorá by bola neprimeraná vo vzťahu k právu žalobcu na súdnu ochranu.

Preto odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby bolo možné zaoberať sa samotnou skutočnou škodou, prípadne ušlým ziskom by bolo potrebné v prvom rade konštatovať, že došlo k nesprávne úradnému postupu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z..

V nadväznosti na vyššie uvedené je potom nutné uviesť, že na to, aby sa ďalej súd mohol zaoberať prípadnou nemajetkovou ujmov, tak ako to predpokladá ustanovenie § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., by v prvom rade muselo dôjsť k nesprávne úradnému postupu. Pokiaľ vychádzame zo základnej premisy, že k nesprávne úradnému postupu zo strany exekučného súdu vôbec nedošlo, nie je dôvod sa v prejednávanej veci zaoberať ani prípadnou výškou nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 citovaného zákona.

Vzhľadom k tomuto záveru je potom bez právneho významu aj znalecký posudok č. 1/2014 zo dňa 17.01.2014, ktorý predložil žalobca.

Žalobca, napriek úvodnému všeobecnému uvedeniu odvolacích dôvodov, vo svojom odvolaní neuviedol (nepochybne z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní na súdy), aké konkrétne nedostatky meritórnemu posúdeniu prejednávaneho prípadu, vecnému dôvodu zamietnutia návrhu, vytyka. Uvádza len všeobecné konštatovania, ktoré uvádzal aj v žalobe. Žalobca v odvolaní nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nepreukázanom naplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu (neexistenciu škody a príčinnej súvislosti). Rovnako v odvolaní žiadnou odvolacou námietkou nenapadol hmotnoprávne dôvody zamietnutia návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy. Odvolacie dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí veci, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 05.12.2014 vyhlásil dokazovanie za skončené, nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a ani k porušeniu práva na kontradiktórny súdny proces.

Odvolací súd poukazuje na to, že niektoré odvolacieho dôvody sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsah odvolacieho dôvodu takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky, či nedodrжал postup podľa § 123 O.s.p.. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol súd prvého stupňa za aplikácie § 142 ods. 1 O.s.p. vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu.

O trovách tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. v spojení s § 224 ods.1 O.s.p. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.